

**Slovenská autobusová doprava Trenčín,
akciová spoločnosť**

**PREPRAVNÝ PORIADOK
DIAĽKOVEJ, PRÍLEŽITOSTNEJ A OSOBITNEJ
AUTOBUSOVEJ DOPRAVY**

Platí od : 01.06.2022

Prepravný poriadok diaľkovej, príležitostnej a osobitnej autobusovej dopravy spracoval
dopravno-prevádzkový úsek SAD Trenčín, a.s.:

.....
JUDr. Vladimír Zachar
predseda predstavenstva a generálny riaditeľ

OBSAH

	Strana
Článok 1. Základné ustanovenie	3
Článok 2. Rozsah autobusovej dopravy	3
Článok 3. Povinnosti dopravcu	4
Článok 4. Zmluva o preprave osôb	5
Článok 5. Obsah objednávky pre príležitostnú autobusovú dopravu	6
Článok 6. Práva cestujúceho	6
Článok 7. Povinnosti cestujúceho	7
Článok 8. Osobitné práva niektorých cestujúcich	7
Článok 9. Vylúčenie osôb z prepravy	11
Článok 10. Vzťahy cestujúceho a členov osádky autobusu	12
Článok 11. Kontrola cestovných lístkov	12
Článok 12. Preprava batožiny cestujúceho	12
Článok 13. Cestovné lístky, miestenky a batožinové lístky v pravidelnej autobusovej doprave	14
Článok 14. Preprava autobusových zásielok	16
Článok 15. Osobitné ustanovenie pre medzinárodnú dopravu	16
Článok 16. Odstúpenie od zmluvy v príležitostnej autobusovej doprave	16
Článok 17. Nájdené veci	17
Článok 18. Mimoriadne udalosti počas prepravy	17
Článok 19. Reklamácie	17
Článok 20. Záverečné ustanovenia	18

Slovenská autobusová doprava Trenčín, akciová spoločnosť vydáva Prepravný poriadok diaľkovej, príležitostnej a osobitnej autobusovej dopravy v súlade s § 4 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave z 31.01.2012 (ďalej len „zákon o cestnej doprave“), ako i v súlade s Nariadením EP a Rady EÚ č.181/2011 zo 16.02. 2011 o právach cestujúcich v autobusovej a autokarovej doprave (ďalej len „Nar. č.181/2011“).

Článok 1.

Základné ustanovenie

1. Tento prepravný poriadok upravuje podmienky, za ktorých dopravca prepravuje osoby, príručnú batožinu, cestovnú batožinu, drobné domáce zvieratá a autobusové zásielky.
2. Dopravcom podľa tohto prepravného poriadku je Slovenská autobusová doprava Trenčín, akciová spoločnosť, (v skrátenej forme SAD Trenčín, a.s., alebo Dopravca), ktorá má platné povolenia na prevádzkovanie osobnej cestnej dopravy, vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi Slovenskej republiky. Dopravca je právnická osoba zapísaná v Obchodnom registri Okresného súdu Trenčín, v oddieli Sa, vo vložke číslo 10291/R.
3. Prepravou podľa tohto prepravného poriadku je premiestnenie osôb, ich batožiny a autobusových zásielok.
4. Prevádzková povinnosť dopravcu je povinnosť vykonávať autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou prípadne so zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme.
5. Prepravná povinnosť dopravcu je povinnosť vykonať prepravu, ak sú splnené podmienky podľa tohto prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť, alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť.
6. Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy príchodov jednotlivých spojov na ne a odchodov z nich, prípadne o konkrétnych podmienkach cestujúcich, batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok na jednotlivých spojoch autobusovej linky, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich.
7. Tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat a s prepravou autobusových zásielok, za ktorých sa sadzby uplatňujú. 8. Tento prepravný poriadok, cestovný poriadok dopravcu, a pokiaľ sa tarifa vzťahuje na príslušnú dopravu aj tarifa dopravcu, sú obsahom návrhu na zmluvu o preprave osôb.

Článok 2.

Rozsah autobusovej dopravy

1. Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca pravidelnú autobusovú dopravu a príležitostnú autobusovú dopravu.
2. Pravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb osôb ako pravidelne opakovaná preprava cestujúcich po vopred určenej trase dopravnej cesty s určenými zastávkami na nastupovanie a vystupovanie cestujúcich (ďalej len autobusová linka), ktorých dopravca prepravuje podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku, prípadne tarify. Súčasťou pravidelnej autobusovej dopravy je preprava príručnej batožiny, prípadne aj cestovnej batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok.
3. Pravidelnú autobusovú dopravu možno vykonávať ako verejnú alebo osobitnú.
4. Verejná pravidelná autobusová doprava je preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma, alebo viacerými obcami, najmä diaľková autobusová doprava, medzinárodná autobusová doprava.

5. Osobitná pravidelná autobusová doprava je najmä preprava zamestnancov zmluvného prepravcu, preprava žiakov škôl, preprava cestujúcich leteckého dopravcu na letisko a z letiska, ak sa vykonáva na autobusovej linke.
6. Príležitostná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb iba určitej skupiny cestujúcich po dohodnutej trase dopravnej cesty s dohodnutými zastávkami a v dohodnutom čase, ktorých dopravca prepravuje podľa vopred uzatvorenej zmluvy o preprave osôb, prípadne objednávky, za dohodnuté cestovné. Je ňou každá príležitostná alebo opakovaná preprava, najmä zájazdová, kyvadlová, okružná a vyhlídková.
7. Podľa tohto prepravného poriadku vykonáva dopravca:
 - Pravidelnú autobusovú dopravu v rozsahu:
 - a) Medzinárodná autobusová doprava.
 - b) Vnútroštátna pravidelná autobusová doprava osôb ak vzdialenosť od východiskovej po konečnú zastávku presahuje 100 km (diaľková doprava).
 - c) Osobitná pravidelná autobusová doprava.
 - Príležitostnú autobusovú dopravu.

Článok 3.

Povinnosti dopravcu

1. Všeobecné podmienky dopravcu sú:
 - a) Vykonávať autobusovú dopravu podľa tohto prepravného poriadku.
 - b) Zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel, o cestujúcich a o náklad.
 - c) Byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel a činnosťou osádok vozidiel cestujúcim, odosielateľom, príjemcom vecí a tretím osobám.
2. Dopravca je okrem všeobecných povinností dopravcu povinný:
 - a) Vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkonoch vo verejnom záujme na celý čas ich platnosti.
 - b) Prepravovať cestujúcich podľa tarify, ak je pre príslušnú dopravu tarifa platná, a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok.
 - c) Starat' sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu batožiny a umožniť im používanie vlastných spoločenských, kultúrnych a sociálnych zariadení na autobusovej linke.
 - d) Starat' sa, aby vozidlá použité na prepravu cestujúcich boli čisté, v riadnom technickom stave, označené smerovými tabuľami, a ak ide o miestenkové vozidlo aj poradovým číslom sedadla.
 - e) Starat' sa, aby priestor pre cestujúcich vrátane stúpadiel bol udržiavaný v čistote.
 - f) Zabezpečiť počas jazdy vetranie vozidla.
 - g) Zariadenie dopravcu vo vozidle (napr. rozhlasové zariadenie) používať takým spôsobom, aby nebolo na ťarchu cestujúcim.
 - h) Zreteľne označiť sedadlá, na ktorých je zakázaná preprava určitého druhu osôb.
 - i) Postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o ochranu ich batožiny, o zabezpečenie prvej pomoci a o náhradnú prepravu, ak sú účastníkmi dopravnej nehody.
 - j) Vytvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí a matiek s malými deťmi.
 - k) Označiť každý autobus na autobusovej linke údajom o východiskovej (nástupnej) a cieľovej (výstupnej) zastávke, prípadne aj o zastávkach medzi nimi.
 - l) Trvalo zriadenú zastávku označiť a zabezpečiť, aby vodič pri preprave vyvolal názov zastávky a to najneskoršie pri zastavení vozidla, zdržanie vozidla v zastávke, ak trvá viac ako 5 minút,

- m) Zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť tohto prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch.
 - n) Zabezpečiť na všetkých zastávkach autobusovej linky jej označenie a názov zastávky, číslo, alebo iné označenie autobusovej linky a uverejnenie údajov o príchode jednotlivých spojov na zastávku a ich odchodov a trvale ich udržiavať.
 - o) Udržiavať vlastné zastávky, čakárne a prístrešky pre cestujúcich a ďalšie priestory a zariadenia určené pre cestujúcich, ktoré zriadil v prevádzkovom stave a v čistote.
 - p) Informovať vhodným spôsobom verejnosť o zrušení autobusovej linky alebo o zmene jej trasy, o zmene cestovného poriadku a tarify, prípadne o iných zmenách na autobusovej linke, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme, a to najmenej 15 dní vopred, ak ide o pripravované, alebo vopred známe zmeny, inak informuje neodkladne, len čo sa o nich dozvie.
 - q) Zabezpečiť, aby osádka autobusu, alebo iná oprávnená osoba dopravcu poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, priebehu prepravy, cestovného, údajov o príchode a odchode spojov na autobusovej linke, možnosti prestupu na inú autobusovú linku alebo na iný druh dopravy.
 - r) Potvrdiť v cieľovej zastávke na požiadanie cestujúceho dĺžku meškania spoja, ak spoj mešká viac ako 20 minút, ak spoj nešiel vôbec, vydať o tom potvrdenie na východiskovej zastávke, nácestnej zastávke a ak to nie je možné, v sídle dopravcu. To neplatí v mestskej autobusovej doprave.
3. Pri nedostatku miesta vo vozidle dopravca je:
- a) Povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich patriacich ku skupine, ktorej cestovný poriadok zabezpečuje prednostnú prepravu.
 - b) Povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich, ktorí si vopred zaobstarali platný cestovný lístok (spiatočný cestovný lístok v rekreačných spojoch a pod.).
 - c) Oprávnený prednostne prijať cestujúcich, ktorí preukážu vážne dôvody pre prednostné prijatie na prepravu alebo ktorí cestujú do vzdialenejších zastávok alebo miest, do ktorých nie je spojenie iným verejným hromadným dopravným prostriedkom.
 - d) Povinný prednostne prijať na prepravu cestujúcich, pre ktorých je v autobuse vyhradené miesto (osoby telesne, zrakovo a pohybovo postihnuté, invalidi – držiteľia preukazov ŤZP, ŤZP-S a podobne).
- Prednostné právo na prepravu neplatí, ak je už autobus plne obsadený.

Článok 4.

Zmluva o preprave osôb

1. V pravidelnej autobusovej doprave dôjde k uzatvoreniu zmluvy o preprave osôb zásadne zaplatením cestovného lístka, a na povinne miestenkových spojoch zaplatením aj miestenky.
2. Zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.
3. V pravidelnej autobusovej doprave má dopravca prepravnú povinnosť (čl. 1, ods. 5) voči každému cestujúcemu, ktorý sa chce prepraviť do zastávky na autobusovej linke a ktorý je v čase odchodu autobusu, podľa cestovného poriadku na zastávke pripravený nastúpiť do autobusu.
4. Na povinne miestenkových spojoch má dopravca prepravnú povinnosť voči cestujúcim s miestenkami kúpenými pred nastúpením do autobusu vo výdajni cestovných lístkov. Cestujúceho bez miestenky je možné vo východiskovej zastávke prijať na prepravu, ak autobus nie je plne obsadený cestujúcimi s miestenkami a cestujúci zaplatí cestovné i miestenku vodičovi, alebo inému oprávnenému členovi osádky autobusu, najskôr však 5 minút pred odchodom autobusu.

5. V príležitostnej autobusovej doprave dopravca prepravuje určitú skupinu cestujúcich podľa vopred uzatvorenej zmluvy o preprave osôb, prípadne objednávky.
6. V príležitostnej autobusovej doprave prepravná povinnosť dopravcu vyplýva z vopred uzatvorenej zmluvy o preprave osôb, prípadne objednávky doručenej dopravcovi a jej následnom potvrdení dopravcom.
7. V príležitostnej autobusovej doprave dopravca nemá prevádzkovú povinnosť.

Článok 5.

Obsah objednávky pre príležitostnú autobusovú dopravu

1. V príležitostnej autobusovej doprave dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave osôb aj zaslaním objednávky zo strany objednávateľa prepravy, ktorá obsahuje minimálne nasledujúce údaje:
 - a) identifikácia objednávateľa (meno, adresa, IČO, prípadne dátum narodenia fyzickej osoby, prípadne iné identifikačné údaje objednávateľa),
 - b) dátum a čas pristavenia vozidla,
 - c) miesto pristavenia vozidla,
 - d) miesto cieľovej zastávky s prípadným popisom navrhovanej trasy,
 - e) predpokladaný návrat vozidla do východzej zastávky.
2. Doručenie objednávky sa realizuje osobne v písomnej forme, faxom, mailom prípadne poštou.
3. K uzavretiu zmluvy o preprave osôb dôjde po potvrdení prijatej objednávky dopravcom, a to buď osobne v písomnej forme, faxom, mailom prípadne poštou.

Článok 6.

Práva cestujúceho

1. Cestujúci má právo:
 - a) Na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok, miestenku, a to do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné.
 - b) Na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a domácich zvierat tým istým autobusom.
 - c) Požadovať od osádky autobusu alebo od dispečera potrebné informácie týkajúce sa podmienok jeho prepravy.
 - d) Na miesto podľa miestenky zakúpenej pred nastúpením do autobusu, ak je prepravený na prepravu najneskôr päť minút pred odchodom autobusu z východiskovej zastávky alebo v čase nastupovania do autobusu na nácestnej zastávke.
2. Cestujúci má po nastúpení do vozidla právo obložiť po jednom mieste na sedenie pre seba a pre ďalšieho cestujúceho, ktorý ide s ním z tej istej zastávky, ak zakupuje cestovný lístok mimo vozidla, musí mať platný cestovný lístok aj pre ďalšieho cestujúceho. Za obložené sa považuje miesto, na ktoré cestujúci položil časť odevu alebo iný vhodný predmet. Kto obloží miesto neoprávnené, je povinný ho ihneď uvoľniť. Cestujúci, ktorý opustí svoje miesto bez toho, že by ho obložil, stráca naň právo. Toto ustanovenie sa netýka miest, na ktoré bola vydaná miestenka.
3. Cestujúci môže zaujať miesto na sedenie, na ktoré bola vydaná inému cestujúcemu miestenka z nácestnej zastávky a ktoré je patrične označené. Pri príchode do tejto nácestnej zastávky je však povinný uvoľniť miesto cestujúcemu, ktorý sa preukáže platnou miestenkou na toto miesto.
4. Ak sa niektorý spoj neuskutoční podľa cestovného poriadku alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej autobusovej linky, prípadne spojom inej autobusovej linky dopravcu. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej autobusovej zastávky.
5. Oprávnenie podľa odseku 4 môže cestujúci využiť len v deň, na ktorý bol cestovný lístok vydaný. Ak sa cestujúci nemôže do cieľovej, prípadne späť do východiskovej zastávky prepraviť v tento deň, je povinný si vyžiadať o tom písomné potvrdenie dopravcu, ktoré ho oprávňuje na bezplatnú prepravu ešte nasledujúci deň.

6. Cestujúci, ktorý sa pri znemožnení dokončenia začatej cesty prepravil späť do východiskovej zastávky podľa odseku 4 alebo 5, má právo len na vrátenie zaplateného cestovného. Ak sa cestujúci v takomto prípade neprepraví do východiskovej zastávky, má právo na vrátenie rozdielu medzi zaplateným cestovným a cestovným za prejdený úsek medzi východiskovou zastávkou a zastávkou, kde sa cesta znemožnila, prípadne poslednou prejdenou zastávkou.
7. Cestujúci s platným cestovným lístkom na jednotlivú cestu má právo na vrátenie základného cestovného aj vtedy, ak upustil od prepravy preto, lebo sa niektorý spoj neuskutočnil podľa cestovného poriadku, alebo ak sa cestujúcemu s platnou miestenkou nezabezpečilo vo vozidle miesto na sedenie, hoci bol pripravený na prepravu včas.
8. Ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo ak dopravca nedodrжал svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb, cestujúci má právo na zľavu z cestovného.
9. Ak cestujúcemu vznikne počas prepravy škoda na zdraví alebo škoda na príručnej batožine alebo na veciach, ktoré mal pri sebe, a ak je táto škoda vyvolaná osobitnou povahou prevádzky dopravného prostriedku, zodpovedá za ňu dopravca podľa ustanovenia občianskeho zákonníka o zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov (§ 427 až 431).

Článok 7.

Povinnosti cestujúceho

1. Cestujúci je povinný správať sa tak, aby nenarúšal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu. Cestujúcim nie je dovolené:
 - a) Prihovárať sa vodičovi počas jazdy.
 - b) Pískať, spievať, hlučno sa správať alebo hrať na hudobnom nástroji vo vozidle (tiež púšťať reprodukovanosú hudbu alebo reč).
 - c) Otvárať dvere vozidla a vyhadzovať z vozidla odpadky a iné predmety.
 - d) Fajčiť vo vozidle a v zariadeniach určených pre potrebu cestujúcich, nastupovať do vozidla, ktoré je plne obsadené, alebo ktoré vodič vyhlásil za obsadené.
 - e) Zdržovať sa v priestore vyhradenom pre vodiča.
2. Ďalej je cestujúci povinný:
 - a) Poslúchnuť pokyny a príkazy člena osádky autobusu, alebo revízora, alebo dispečera, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky.
 - b) Nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na zastávkach a keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn. Nastupovať a vystupovať mimo zastávky možno iba na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu. Cestujúci, ktorí stoja vo vozidle, sú povinní sa za jazdy držať.
 - c) Zaplatiť cestovné s použitím platidla v primeranej hodnote a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu, ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu.

Článok 8.

Osobitné práva cestujúcich

1. Ustanovenia tohto článku sa nevzťahujú na diaľkovú dopravu, ak plánovaná vzdialenosť dopravy (dopravná trasa) je kratšia ako 250 km.
2. Ak Dopravca odôvodnene očakáva zrušenie alebo meškanie odchodu spoja pravidelnej dopravy z autobusovej stanice alebo zastávky o viac ako 120 minút alebo ak sa prekročila kapacita rezervácií miestieniek (cestovných lístkov) v systéme Dopravcu, Dopravca cestujúcim bezodkladne ponúkne na výber jednu z možností:

- (i) Pokračovanie cesty do dohodnutej výstupnej stanice, na ktorú má cestujúci zakúpený cestovný lístok, pri najbližšej nožnej príležitosti bez dodatočných príplatkov a za porovnateľných podmienok, alebo
 - (ii) Náhrada ceny cestovného lístka a v odôvodnených prípadoch bezplatná doprava autobusom späť do nástupnej stanice cestujúceho pri najbližšej nožnej príležitosti;
3. Ak Dopravca neponúkne cestujúcemu na výber možnosti uvedené v bode 2., cestujúci má právo na náhradu vo výške 50 % z ceny zakúpeného cestovného lístka, a to popri náhrade uvedenej v bode 2. písm. (ii). Dopravca túto sumu vyplatí cestujúcemu najneskôr do jedného mesiaca od predloženia žiadosti cestujúceho o náhradu. Žiadosť o náhradu je cestujúci povinný predložiť písomne vo výdajniach cestovných lístkov Dopravcu, v informačných centrách Dopravcu alebo prostredníctvom osoby - sprostredkovateľa, u ktorej si cestujúci zakúpil cestovný lístok.
 4. Ak sa pravidelná doprava zruší alebo pri odchode z autobusovej zastávky omešká o viac ako 120 minút, cestujúci má právo na pokračovanie alebo náhradu ceny cestovného lístka od Dopravcu tak, ako sa uvádza v bode 2.
 5. Ak sa autobus stane počas výkonu prepravy nefunkčným, Dopravca zabezpečí buď pokračovanie prepravy iným vozidlom z miesta, kde sa nachádza nefunkčné vozidlo, alebo dopravu z miesta nefunkčného vozidla na vhodné miesto na čakanie alebo autobusovú stanicu, odkiaľ možno pokračovať v ceste.
 6. Náhrada ustanovená v bode 2. písm. (ii) a v bode 3. sa vyplatí do 14 dní odo dňa doručenia žiadosti cestujúceho o vyplatenie takejto náhrady Dopravcovi. Vyplatená náhrada je vo výške celej ceny cestovného lístka, za ktorú bol tento zakúpený, za nevykonanú časť alebo časti cesty a za vykonanú časť alebo časti cesty len vtedy, ak už cesta nespĺňa svoj účel v súvislosti s pôvodným cestovným plánom cestujúceho. U cestujúcich s predplatenými alebo časovými cestovnými lístkami sa výška náhrady rovná pomernej časti plnej ceny takéhoto lístka. Vyplatenie náhrady sa uskutoční primárne v hotovosti, reps. inou formou výlučne so súhlasom cestujúceho.
 7. V prípade zrušenia alebo meškania odchodu spoja pravidelnej dopravy informuje Dopravca, alebo správca autobusovej stanice cestujúcich, ktorí odchádzajú na cestu z dotknutých autobusových staníc, o vzniknutej situácii čo najskôr, a v každom prípade najneskôr 30 minút po plánovanom čase odchodu, ako aj o odhadovanom čase odchodu, hneď ako sú tieto informácie k dispozícii.
 8. Ak cestujúci zmeškajú podľa cestovného poriadku nadväzné dopravné spojenie z dôvodu zrušenia alebo meškania spoja pravidelnej dopravy, Dopravca, alebo správca autobusovej stanice, vynaloží primerané úsilie na to, aby dotknutých cestujúcich informoval o alternatívnych spojeniach.
 9. Dopravca, prípadne správca autobusovej stanice, zabezpečí, aby zdravotne postihnuté osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou dostali povinné informácie stanovené v bodoch 7. a 8. v prístupných formátoch.
 10. Ak je to možné, a pokiaľ o to cestujúci požiadal a poskytol Dopravcovi potrebné kontaktné údaje, informácie uvádzané v bodoch 7. a 8. sa poskytujú elektronickými prostriedkami všetkým cestujúcim vrátane tých, ktorí odchádzajú z autobusových zastávok, v časovom intervale uvedenom v bode 7.
 11. Pri ceste, ktorej plánovaná dĺžka je viac ako tri hodiny, Dopravca v prípade zrušenia alebo meškania odchodu spoja pravidelnej dopravy z autobusovej stanice, presahujúceho viac ako 90 minút, Cestujúcemu bezplatne ponúkne:
 - (i) Menšie občerstvenie, jedlo alebo občerstvenie primerané času čakania alebo meškania, ak je k dispozícii v autobuse alebo na autobusovej stanici alebo ho možno primeraným spôsobom dodať;
 - (ii) (ii) Hotelovú izbu alebo iné ubytovanie, ako aj pomoc pri zabezpečovaní dopravy medzi autobusovou stanicou a miestom ubytovania v prípadoch, ak sa cestujúci musí ubytovať na jednu alebo viac nocí. Celkové náklady na ubytovanie na každého cestujúceho sú

maximálne 80 EUR za noc a maximálne 160 EUR celkovo (najviac Dopravca uhradí dve noci), pričom táto suma nezahŕňa dopravu z autobusovej stanice na miesto ubytovania a späť. Cestujúci nemá nárok na hotelovú izbu alebo iné ubytovanie podľa tohto ustanovenia, ak zrušenie alebo meškanie spoja zapríčinili závažné poveternostné podmienky alebo prírodné katastrofy, ktoré ohrozujú bezpečnú prevádzku autobusu.

12. Ustanovenia bodov 2. až 6. a bodu 11. sa nevzťahujú na cestujúcich s otvorenými cestovnými lístkami, pokiaľ nie je určený čas odchodu, s výnimkou cestujúcich, ktorí sú držiteľmi predplateného alebo časového cestovného lístka.

Článok 9.

Práva cestujúcich so zníženou pohyblivosťou a zdravotne postihnutých osôb (osobitná skupina cestujúcich)

Práva osobitnej skupiny cestujúcich v pravidelnej doprave, ak je plánovaná vzdialenosť menšia ako 250 km

1. Cestujúci so zdravotným postihnutím a cestujúci so zníženou pohyblivosťou majú právo na vyhradené miesto vo vozidle Dopravcu.
2. Zdravotne postihnuté osoby, ktoré na pomoc používajú vodiaceho psa, majú právo na prepravu spolu s vodiacim psom, označeným pre tento účel postrojom bielej farby s červeným krížom alebo bezpečnostnými oranžovými pruhmi. Vodiaci pes sa prepravuje bezplatne.
3. Ak nie je ďalej uvedené inak, Dopravca nie je oprávnený odmietnuť prijať rezerváciu, vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok alebo miestenku, alebo nastúpiť osobe z dôvodu akéhokoľvek zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti a nie je oprávnený požadovať za cestovné lístky alebo rezervácie zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou dodatočné príplatky.
4. Dopravca môže odmietnuť prijať rezerváciu, vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok, alebo nastúpiť osobe z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti:
 - (i) aby splnil príslušné bezpečnostné požiadavky ustanovené medzinárodným právom, právom Únie alebo vnútroštátnym právom alebo aby splnili zdravotné a bezpečnostné požiadavky ustanovené príslušnými orgánmi;
 - (ii) ak konštrukcia vozidla alebo infraštruktúra vrátane vybavenia autobusových zastávok a staníc fyzicky znemožňujú nástup, výstup alebo prepravu zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou bezpečným alebo z hľadiska prevádzky uskutočniteľným spôsobom.
5. Ak Dopravca odmietne prijať rezerváciu, vydať alebo inak poskytnúť cestovný lístok alebo miestenku alebo nastúpiť osobe z dôvodu zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti na základe dôvodov uvedených v bode 4., táto osoba môže požiadať, aby ju sprevádzala iná osoba, ktorú si sama zvolí a ktorá je schopná poskytnúť pomoc, ktorú zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou vyžaduje, aby sa prestali uplatňovať dôvody uvedené v bode 4. Takáto sprevádzajúca osoba sa prepravuje bezplatne a podľa možností sa usadí vedľa zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou.
6. Ak Dopravca uplatňuje bod 4., bezodkladne informuje zdravotne postihnutú osobu alebo osobu so zníženou pohyblivosťou o dôvodoch jeho uplatnenia a na základe jej žiadosti písomne informuje dotknutú osobu do piatich pracovných dní odo dňa požiadania.
7. Dopravca a správcovia autobusových staníc zodpovedajú za stratu alebo poškodenie invalidných vozíkov, iného vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti alebo asistenčných zariadení, spôsobené ich činnosťou. Škodu za stratu alebo poškodenie nahradí Dopravca alebo správca autobusovej stanice zodpovedný za danú stratu alebo poškodenie.
8. V prípade potreby Dopravca vynaloží maximálne úsilie na rýchle poskytnutie dočasnej náhradnej pomôcky alebo zariadenia. Technické a funkčné vlastnosti invalidných vozíkov,

iného vybavenia na zabezpečenie pohyblivosti alebo asistenčných zariadení sú podľa možnosti podobné tým, ktoré sa stratili alebo poškodili.

***Práva osobitnej skupiny cestujúcich v pravidelnej
doprave, ak je plánovaná vzdialenosť väčšia ako 250 km***

9. V prípade odmietnutia prijať rezerváciu alebo vydať, alebo inak poskytnúť cestovný lístok z dôvodov uvedených v bode 4. Dopravca dotknutú osobu informuje o akejkolvek prijateľnej alternatívnej doprave prevádzkovej Dopravcom.
10. Ak sa zdravotne postihnutej osobe alebo osobe so zníženou pohyblivosťou odmietne nástup z dôvodov jej zdravotného postihnutia alebo zníženej pohyblivosti napriek tomu, že je držiteľom rezervácie alebo má cestovný lístok a splnila požiadavky uvedené v bode 18. a 19., tejto osobe a každej osobe, ktorá ju sprevádza podľa bodu 5. sa ponúkne na výber medzi:
 - (i) Právom na náhradu cestovného a v relevantných prípadoch bezplatnou dopravou naspäť do prvého miesta odchodu pri najbližšej možnej príležitosti a
 - (ii) S výnimkou prípadov, ak to nebude uskutočniteľné, pokračovaním v ceste alebo presmerovaním trasy primeranými alternatívnym dopravnými službami do miesta určenia (výstupnej stanice).
11. Dopravca v spolupráci so správcami autobusových staníc a v spolupráci s organizáciami zastupujúcimi zdravotne postihnuté osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou, zavedie nediskriminačné podmienky prístupu vo vzťahu k preprave zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou.
12. Podmienky prístupu ustanovené v zmysle bodu 11., vrátane textu právnych predpisov, ktorými sa ustanovujú bezpečnostné požiadavky, na ktorých sú založené tieto nediskriminačné podmienky prístupu, dopravca a správcovia autobusových staníc zverejnia fyzicky alebo na internete v prístupných formátoch. Pri poskytovaní týchto informácií sa osobitná pozornosť venuje potrebám zdravotne postihnutých osôb a osôb so zníženou pohyblivosťou.
13. Na žiadosť cestujúceho, sa informácie o podmienkach prístupu podľa bodu 11. sprístupnia fyzicky cestujúcemu.
14. Dopravca zabezpečí, aby boli zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou k dispozícii všetky relevantné všeobecné informácie o ceste a podmienkach prepravy (tzn. najmä tento prepravný poriadok, cestovné poriadky, tarify) vo vhodných a prístupných formátoch a podľa možnosti vrátane rezervácie a informácií online. Informácie sa cestujúcemu fyzicky sprístupnia na jeho žiadosť.
15. Dopravca zabezpečí v spolupráci so správcami autobusových staníc v rámci svojich právomocí na autobusových staniciach, určených ako stanice, kde sa poskytuje pomoc zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou (ďalej len „Určené stanice“) zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou bezplatnú pomoc v tomto rozsahu:
 - (i) Zriadi miesta určené na požiadanie o pomoc, vrátane elektronickej adresy a umožní dotknutým osobám oznámiť svoj príchod na autobusovú stanicu a svoju žiadosť o pomoc na vopred k tomu určených miestach,
 - (ii) Pomôže dotknutým osobám presunúť sa z určeného miesta k odbavovaciemu pultu, do čakárne a na nástupište,
 - (iii) Umožní dotknutým osobám nastúpiť do vozidla pomocou výťahov, invalidných vozíkov, rámp, prípadne s inou potrebnou pomocou,
 - (iv) Pomôže dotknutým osobám naložiť svoju batožinu a vyzdvihnúť si batožinu vo výstupnej stanici,
 - (v) Pomôže dotknutým osobám vystúpiť z vozidla pomocou výťahov, invalidných vozíkov, rámp, prípadne s inou pomocou,

- (vi) Umožní dotknutým osobám vziať so sebou do autobusu alebo autokaru asistenčného psa,
 - (vii) Pomôže dotknutým osobám prejsť k sedadlu, prostredníctvom vodiča alebo inej oprávnenej osoby.
16. Zoznam určených staníc zverejní a aktualizuje Dopravca na svojom webovom sídle.
17. Dopravca zabezpečí zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou v autobuse bezplatnú pomoc v tomto rozsahu:
- (i) Umožní dotknutým osobám získať základné informácie o ceste v prístupných formátoch, ak o to cestujúci požiada,
 - (ii) Umožní a pomôže dotknutým osobám nastúpiť/vystúpiť počas prestávok v ceste, ak je vo vozidle okrem vodiča prítomný aj iný personál.
18. Dopravca zabezpečí zdravotne postihnutým osobám a osobám so zníženou pohyblivosťou pomoc za týchto podmienok:
- (i) Cestujúci so zdravotným postihnutím alebo zníženou pohyblivosťou oznámi dopravcovi alebo správcovi autobusovej stanice, že potrebuje takúto pomoc, a to najneskôr 36 hodín pred tým, ako je pomoc potrebná, a
 - (ii) Dotknutá osoba sa dostaví na určené miesto najneskôr 30 minút pred plánovaným časom odchodu autobusu alebo v čase, ktorý vopred stanovil Dopravca, a ktorý nesmie presiahnuť 60 minút pred plánovaným časom odchodu autobusu.
19. Podmienkou zabezpečenia pomoci je aj oznámenie osobitných potrieb týkajúcich sa sedenia zdravotne postihnutej osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou Dopravcovi už v čase rezervácie alebo zakúpenia cestovného lístka, ak je táto osobitná potreba známa.
20. Aj bez splnenia podmienok uvedených v bodoch 18. a 19. vynaloží Dopravca v spolupráci so správcami autobusových staníc všetko primerané úsilie, aby zabezpečili poskytnutie pomoci takým spôsobom, aby zdravotne postihnutá osoba alebo osoba so zníženou pohyblivosťou mohla nastúpiť do odchádzajúceho spoja, zmeniť príslušný spoj alebo vystúpiť z prichádzajúceho spoja, na ktorý si zakúpila lístok.
21. Miesto, kde môžu zdravotne postihnuté osoby alebo osoby so zníženou pohyblivosťou oznámiť svoj príchod a požiadať o pomoc, je jasne označené a v prístupných formátoch poskytuje základné informácie o autobusovej stanici a poskytovanej pomoci. Takéto miesto zriaďuje správca autobusovej stanice v priestore autobusovej stanice.
22. Osoba mladšia ako 6 rokov nie je oprávnená cestovať bez sprievodu osoby staršej ako 10 rokov. Ak cestuje osoba staršia ako 10 rokov, považuje sa za rozumovo a vôľovo dostatočne vyspelú na uzatvorenie zmluvy o preprave osôb.

Článok 9.

Vylúčenie osôb z prepravy

1. Do vozidla nemajú prístup alebo sa z prepravy môžu vylúčiť osoby, ktoré sú zjavne pod vplyvom alkoholu alebo iných návykových látok a osoby, ktoré pre chorobu, mimoriadne znečistenie odevov, alebo z iných dôvodov môžu byť cestujúcim na ťarchu.
2. Vodič alebo iný člen osádky autobusu alebo revízor je oprávnený z prepravy ďalej vylúčiť:
 - a) Osoby bez platného cestovného lístka, ktoré nesplnia povinnosť zaplatiť cestovné, prípadne prirážku a úhradu podľa tohto prepravného poriadku.
 - b) Osoby, ktoré ohrozujú bezpečnosť premávky, svoju vlastnú alebo ostatných cestujúcich a osoby, ktoré aj po upozornení pracovníka dopravcu nedodržiavajú ustanovenia prepravného poriadku. 13
3. Vylúčenie z prepravy po začatí cesty treba uskutočniť tak, aby sa neohrozilo zdravie alebo bezpečnosť osoby vylúčenej z prepravy. Vylúčiť z prepravy osobu mladšiu ako 15 rokov, mimo obvodu obce je neprípustné.

4. Cestujúci, ktorý bol z prepravy vylúčený neprávom, má právo na vrátenie cestovného, prípadne dovozného.

Článok 10.

Vzt'ahy cestujúceho a členov osádky autobusu.

1. Svoje oprávnenia vyplývajúce z tohto prepravného poriadku uplatňujú cestujúci voči osádke autobusu disciplinovane, a v čase, keď autobus stojí na zastávke.
2. Členovia osádky autobusu dávajú cestujúcim potrebné pokyny tak, aby nedošlo k narušeniu pokojnej prepravy.

Článok 11.

Kontrola cestovných lístkov.

1. Kontrolu cestovných lístkov je oprávnený vykonať vodič, iný člen osádky autobusu, alebo revízor, ktorý sa preukáže cestujúcim kontrolným odznakom (ďalej len oprávnená osoba).
2. Cestujúci je povinný na vyzvanie oprávnenej osoby kedykoľvek počas prepravy alebo v okamihu vystupovania z vozidla predložiť na nahliadnutie cestovný lístok, prípadne preukaz na zľavu cestovného, ak sa jedná o zľavnený cestovný lístok.
3. Cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, preukazom nároku na zľavu cestovného, uloží oprávnená osoba zaplatiť základné cestovné a sankčnú úhradu podľa Tarify. Základné cestovné pre účely výpočtu uvedenej úhrady je základne cestovné z východiskovej zastávky kontrolovaného spoja po najbližšiu zastávku od miesta zistenia cestujúceho bez platného cestovného lístka.
4. Cestujúci, ktorý odoprie alebo nemôže zaplatiť sumu podľa odstavca 3., je povinný preukázať sa na výzvu oprávnenej osoby osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady. Zároveň stráca právo na prepravu a môže sa z prepravy vylúčiť. Vylúčením z prepravy pre nezaplatenie uvedených súm nie je dotknutá povinnosť cestujúceho príslušnú sumu dopravcovi zaplatiť.

Článok 12.

Preprava batožiny cestujúceho

1. Ak má cestujúci batožinu, prepravuje ju dopravca buď spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom alebo oddelene, a to za podmienok stanovených týmto prepravným poriadkom, tarifou, prípadne cestovným poriadkom.
2. Príručná batožina sa prepravuje spoločne s cestujúcim a pod jeho dohľadom v odkladacom priestore nad sedadlom.
3. Cestovná batožina sa prepravuje oddelene od cestujúceho. Za oddelenú prepravu sa považuje preprava batožín uložených na mieste určenom dopravcom alebo pokynom vodiča mimo priestoru vozidla, určeného na prepravu cestujúcich alebo v tomto priestore, alebo na takom mieste, že cestujúci nemá možnosť na svoju batožinu dohliadať.
4. Cestujúci má právo vziať so sebou ako batožinu veci, ktoré vzhľadom na ich objem, úpravu, dĺžku, alebo váhu možno rýchlo a bez ťažkostí naložiť a umiestniť vo vozidle alebo v osobitnom priestore na batožiny a živé zvieratá, pokiaľ sú splnené osobitné podmienky ustanovené pre ich prepravu.
5. Z prepravy sú vylúčené:
 - a) Veci, preprava ktorých je zakázaná právnymi predpismi.
 - b) Nabité zbrane, s výnimkou strelných zbraní príslušníkov ozbrojených síl a polície, pre prepravu ktorých platia osobitné predpisy.
 - c) Veci, ktoré môžu ohroziť bezpečnosť prevádzky, alebo poškodiť, prípadne znečistiť cestujúcich alebo vozidlo, najmä pre nevhodný spôsob balenia.
 - d) Veci, ktoré svojím zápachom, odpudzujúcim vzhľadom a pod. by mohli byť cestujúcim na ťarchu.
 - e) Batožiny, celková váha ktorých presahuje 50 kg.
 - f) Batožina, ktorej hodnota presahuje 300,- €.

6. Cestujúci nesmie prepravovať v cestovnej batožine šperky, ceniny, elektroniku nad 300,- €, alebo peniaze.
7. Ako batožinu môže vziať cestujúci so sebou do autobusu, pokiaľ to obsadenie autobusu na linke dovoľuje, trojkolesový, štvorkolesový detský kočík. Na prepravu sú pripustené iba kočíky s dieťaťom, pokiaľ to prevádzkové pomery na linke dovoľujú aj kočíky prázdne. Cestujúci s detským kočíkom môže nastúpiť do vozidla len s vedomím vodiča. V autobuse sa smie prepravovať iba jeden trojkolesový, štvorkolesový detský kočík.
8. Osoby oprávnené na nosenie strelnej zbrane môžu vziať so sebou do vozidla zároveň so zbraňou primerané množstvo nábojov v zmysle zákona o zbraniach a streľive.
9. Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou drobné domáce a iné malé zvieratá, pokiaľ tomu nebránia osobitné predpisy, ak ich preprava nie je cestujúcim na ťarchu, neohrozujú ich zdravie a ak sú v uzatvorených klietkach, košoch, alebo iných vhodných schránkach s nepriepustným dnom. Pre prepravu schránok so zvieratami platia ustanovenia o preprave batožín. Tarifa určuje, kedy sa za prepravu zvieratá platí dovozná.
10. Bez schránky možno vziať do autobusu psa, ktorý má bezpečný náhubok a drží sa na krátkom vodítku. V jednom vozidle sa smie prepravovať najviac jeden pes bez schránky. V čase zvýšených nárokov na prepravu môže vodič prepravu psa bez schránky odmietnuť. Ustanovenie tohto odseku s výnimkou prvej vety sa nevzťahuje na psov sprevádzajúcich nevidomé osoby.
11. Ako batožinu môže cestujúci vziať so sebou iba jeden pár lyží s jedným párom lyžiarskych palíc, pokiaľ sú v prepravnom obale (puzdre) a umožňujú to prevádzkové podmienky dopravcu.
12. Cestujúci môže vziať so sebou do vozidla najviac 3 cestovné batožiny, mimo času zvýšených nárokov na prepravu môže cestujúci so súhlasom vodiča vziať so sebou ešte ďalšie batožiny.
13. Vodič určí, či sa batožina prepraví ako príručná batožina alebo ako cestovná batožina, mimo priestoru pre cestujúcich. V prípade, ak vodič určí ako miesto prepravy batožinový priestor, je cestujúci povinný upozorniť na osobitnú povahu batožiny, najmä na jej obsah a hodnotu, a ak vyžaduje, aby sa s ňou určitým spôsobom zaobchádzalo alebo aby sa ukladala v určitej polohe.
14. Cestujúci je povinný na požiadanie poskytnúť dopravcovi pri ukladaní alebo pri vykladaní batožiny primeranú pomoc.
15. Batožinu musí cestujúci uložiť v autobuse tak, aby neohrozovala bezpečnosť, nesťažovala výkon služby vodiča a neobmedzovala nastupovanie a vystupovanie cestujúcich. Ak to vyžaduje bezpečnosť alebo pohodlie cestujúcich, batožina sa musí uložiť podľa pokynov vodiča.
16. Ktoré batožiny sa prepravujú zadarmo a za ktoré batožiny sa platí dovozná, ako aj výšku dovozného určuje tarifa. Váhu a miery batožiny pre účely určenia výšky dovozného si dopravca zisťuje podľa prevádzkových možností vážením, meraním, alebo odhadom.
17. Ak sa batožina prepravuje mimo priestoru pre cestujúcich, cestujúci je povinný pri skončení prepravy hlásiť sa ihneď o jej vydanie.
18. Ak vodič má pochybnosti o tom, či batožina cestujúceho spĺňa podmienky stanovené týmto prepravným poriadkom, je oprávnený presvedčiť sa v prítomnosti cestujúceho o ich povahe a obsahu.
19. Ak cestujúci odmietne preskúmanie batožiny alebo ak sa pri jej preskúmaní zistí, že veci (zvieratá), ktoré cestujúci vezie so sebou, sú z prepravy vylúčené, cestujúci je ich povinný z autobusu odstrániť. Ak cestujúci neposlúchne pokyn, odstránenie batožiny zabezpečí oprávnená osoba. V takomto prípade môže oprávnená osoba cestujúceho vylúčiť z ďalšej cesty.
20. Ak vodič zistí, že vo vozidle zostáva opustená batožina, oznámi to príslušnému zamestnancovi dopravcu a zabezpečí, aby bola opustená batožina odovzdaná.
21. Za stratu alebo odcudzenie príručnej batožiny dopravca zodpovedá v rozsahu s ustanovení § 427 Obchodného zákonníka a následne Občianskeho zákonníka.
22. Dopravca zodpovedá za škodu, ktorá vznikla na cestovnej batožine prepravovanej oddelene od cestujúceho v čase od jej prevzatia do jej vydania pri skončení prepravy cestujúceho. Ak bola škoda spôsobená cestujúcim, vadnosťou batožiny, jej obalu alebo balenia, osobitnou povahou

- batožiny alebo okolnosťou, ktorú dopravca nemohol odvrátiť, alebo preto, že cestujúci neupozornil vodiča na potrebu osobitného nakladania s batožinou, dopravca za škodu nezodpovedá. Rovnako dopravca nezodpovedá za škodu, ktorá vznikla na opustenej batožine.
23. Pri strete alebo zničení cestovnej batožiny prepravovanej oddelene od cestujúceho je dopravca povinný nahradiť cenu, ktorú mala stratená alebo zničená batožina v čase, keď bola prevzatá na prepravu, najviac však do výšky 300,- € za jeden kus batožiny. Okrem toho je povinný znášať dovozné, ktoré cestujúci zaplatil za stratenú alebo zničenú cestovnú batožinu.

Článok 13.

Cestovné lístky, miestenky a batožinové lístky v pravidelnej autobusovej doprave

1. V pravidelnej autobusovej preprave sa použijú cestovné lístky pre jednotlivú cestu zakúpené v hotovosti alebo cestovný lístok môže byť zakúpený aj elektronicky, formou odrátania ceny lístka z vydanej čipovej karty, ktorú cestujúcim vydáva Dopravca. Typy cestovných lístkov a výšku cestovného určuje tarifa.
2. Z cestovného lístka pre jednotlivú cestu musia byť zrejmé najmä výška cestovného a údaje umožňujúce podľa povahy prevádzky kontrolu jeho platnosti a správnosti jeho použitia.
3. Cestovný lístok pre jednotlivú cestu platí na deň, úsek, linku a spoj, pre ktorý ho vodič vystavil.
4. Na diaľkových linkách platia žiacke, študentské zľavnené cestovné lístky len v spojení so žiackym, študentským preukazom vo forme dopravnej karty resp. ISIC karty.
5. Cestujúci nesmie po nastúpení do autobusu poskytnúť cestovný lístok inej osobe. Ak bol cestovný lístok vydaný na meno, môže tento použiť iná osoba len ak o zmene cestujúceho informovala dopravcu.
6. Cestovný lístok pre jednotlivú cestu je neplatný ak:
 - a) je poškodený alebo zničený tak, že z neho nie sú zrejmé potrebné údaje
 - b) cestujúci nedodrжал podmienky, ktoré sú určené pre jeho použitie podľa tohto predpisu a podľa Tarify pravidelnej autobusovej dopravy
 - c) uplynul čas jeho platnosti
 - d) použila ho neoprávnená osoba
7. Cestovný lístok vydaný iným dopravcom je neplatný, ak dopravca neurčí inak.
8. Zľavnený cestovný lístok sa považuje za platný len v spojení s príslušným preukazom (DK), uvedeným v tarife.
9. Nárok na zľavu cestujúci preukazuje vždy príslušným preukazom. Ak dopravca má pochybnosti o splnení podmienok pre poskytnutie zľavy cestovného, je oprávnený požadovať ďalšie doklady. Pokiaľ sa právo na zľavu nepreukáže, dopravca je oprávnený poskytnutie zľavy odoprieť.
10. V kategórii cestujúcich vo veku od 6 do 15 rokov môže vodič autobusu, revízor, alebo iná oprávnená osoba dopravcu pre zjednodušenie tarifného vybavenia posúdiť vek dieťaťa aj z jeho výšky. Meranie výšky má len orientačný charakter. Deti do výšky 140 cm sa v zásade pokladajú za deti splňujúce vek do 15 rokov. Deti nad výšku 140 cm musia už svoj vek preukazovať príslušným preukazom. Ak dopravca má pochybnosti o splnení podmienok pre poskytnutie zľavy cestovného, je oprávnený požadovať ďalšie doklady. Pokiaľ sa právo na zľavu nepreukáže, dopravca je oprávnený poskytnutie zľavy odoprieť.
11. Cestujúci musí mať pri sebe platný cestovný lístok po celý čas prepravy i v okamihu vystupovania z vozidla. Pri zakupovaní zľavneného cestovného lístka je cestujúci povinný bez vyzvania sa preukázať platným dokladom umožňujúcim používanie príslušnej zľavy, okrem prípadu uvedeného v bode 10.
12. Dopravca predáva cestovné lístky jednak priamo v autobuse pred samotným vykonaním prepravy a jednak sám alebo prostredníctvom autorizovaných predajcov na vopred určených miestach alebo elektronickou formou.

13. Miestenky sa predávajú vo vybraných výdajniach cestovných lístkov a predajniach AMS. Vodič miestenky nepredáva, pokiaľ tak neurčuje cestovný poriadok. Cestujúci si môže zakúpiť miestenku najskôr šesťdesiat kalendárnych dní pred dátumom odchodu príslušného spoja z východiskovej zastávky. V niektorých prípadoch je možné zakúpiť si miestenku i skôr ako 60 dní pred jej dátumom použitia. Pri vybraných a dopravcom vyhlásených spojoch je možné rezervovanie miesteniek a to na telefonické, internetové alebo osobné vyžiadanie. Na jedno vyžiadanie možno rezervovať najviac 4 miestenky. Miestenky sa rezervujú najskôr 60 kalendárnych dní a najneskôr dva kalendárne dni pred dátumom odchodu spoja z východiskovej zastávky. Rezervované miestenky treba kúpiť najneskôr v deň vyhlásený dopravcom.
14. Dopravca určí v cestovnom poriadku alebo iným vhodným spôsobom, ktoré spoje sú miestenkové. Právo na rezervované miesto zaniká, ak cestujúci nevyužije miestenku do okamihu odchodu spoja, na ktorý má miestenku zakúpenú.
15. Cestujúci, ktorý nenastúpi na spoj, do ktorého má zakúpenú miestenku, nemá nárok na vrátenie ceny cestovného lístka a miestenky.
16. Ak si cestujúci zakúpi cestovný lístok vopred, je povinný preukázať sa cestovným lístkom a prípadným dokladom o zľave pri nástupe do autobusu bez nutnosti ďalšej výzvy Dopravcu.
17. Ak sa cestujúcemu s platnou miestenkou nezabezpečilo vo vozidle miesto na sedenie, vráti mu dopravca sumu prijatú za miestenku.
18. Ak sa cestujúci vzdá cesty, alebo vyhradeného miesta na sedenie hoci toto bolo voľné, ak preruší cestu, dopravca nevráti sumu zaplatenú za miestenku. Ak cestujúci uvoľnil miesto na sedenie cestujúcemu, s osobitným právom pri preprave (Čl. 6., ods. 2), vráti mu dopravca sumu prijatú za miestenku, na jeho požiadanie.
19. Miesta, na ktoré sú predané miestenky dopravca vhodným spôsobom označí.
20. Ak sa má prepravovať dieťa mladšie ako 15 rokov, cestujúci, ktorý do vozidla berie so sebou psa bez schránky alebo nezložený štvorkolesový, trojkolesový, detský kočík, musia sa tieto skutočnosti ohlásiť pri kúpe alebo rezervovaní miestenky.
21. Cestovný lístok je možné vydať iba zo zastávok a do zastávok uvedených v platnom cestovnom poriadku použitého spoja.
22. Výška cestovného vyznačená na cestovnom lístku musí súhlasiť s cenou zaplateného cestovného. Cestujúci je povinný sa presvedčiť pri preberaní cestovného lístka, či mu bol vydaný podľa jeho požadovaných údajov, či zaplatené cestovné zodpovedá cene vyznačenej na cestovnom lístku. Na neskoršiu reklamáciu cestovného dopravca neberie zreteľ.
23. Za stratený, zničený alebo poškodený cestovný lístok dopravca náhradu neposkytuje.
24. Ak sa s cestujúcim prepravuje cestovná batožina za ktorú sa podľa tarify platí dovozné, alebo ak tak určí dopravca, cestujúcemu sa vydá batožinový lístok pri prevzatí batožiny na prepravu, a táto skutočnosť sa vhodným spôsobom označí na batožine.
25. Na každý kus cestovnej batožiny musí byť vydaný osobitný batožinový lístok.
26. Vodič, alebo iný člen osádky vozidla odovzdá cestujúcemu batožinu, na ktorej je vyznačené, že na ňu bol vydaný batožinový lístok, iba ak sa cestujúci preukáže batožinovým lístkom, prípadne rovnako očíslovaným kupónom batožinového lístka. Pri odovzdávaní batožiny, vodič batožinový lístok označí vhodným spôsobom, prípadne rovnako očíslovaný kupón batožinového lístka znehodnotí.
27. Cestujúci má možnosť ešte pred precestovaním bez udania dôvodu stornovať cestovný lístok zakúpený u dopravcu v súlade s nasledovnými podmienkami:
 - a. ak cestujúci stornuje cestovný lístok **24 a viac hodín pred odchodom spoja z nástupnej zastávky**, je mu odrátané **25%-né storno** z ceny cestovného lístka
 - b. ak cestujúci stornuje cestovný lístok **menej ako 24 hodín a viac ako 1 hodinu pred odchodom spoja z nástupnej zastávky**, je mu odrátané **50%-né storno** z ceny cestovného lístka
28. Pri stornovaní spätočného cestovného lístka, ak cestujúci stornuje naraz obe cesty, sa výška storno poplatku **určuje podľa dátumu prvej cesty**.

Článok 14.

Preprava autobusových zásielok

1. Dopravca môže v prípade, že to umožňuje kapacita batožinového priestoru vozidla a prevádzkové možnosti vozidla, a zároveň ich preprava neohrozuje bezpečnosť alebo plynulosť prepravy, prevziať na prepravu pri pravidelnej verejnej preprave osôb aj zásielky, ktoré sa prepravujú bez súčasnej prepravy osôb (ďalej len „autobusové zásielky“).
2. Autobusové zásielky dopravca prepraví za podmienky uvedenej v bode 1., ak spĺňajú podmienky pre prijatie batožiny v zmysle čl. 12.
3. Preprava autobusovej zásielky sa uskutoční na základe požiadavky osoby, pripravenej na autobusovej zastávke v čase najneskôr 10 minút pred odchodom autobusu. Prepravná zmluva je uzatvorená prevzatím autobusovej zásielky na prepravu vodičom autobusu a zaplatením prepravného podľa príslušnej tarify. Dokladom o uzavretej prepravnej zmluve je doklad z elektronickej pokladne.
4. Odosielateľ autobusovej zásielky je povinný bezodkladne po odovzdaní dokladu za prepravu skontrolovať údaje, na neskoršie reklamácie Dopravca neprihliadne.
5. Odosielateľ je povinný označiť autobusovú zásielku adresou prijímateľa a odosielateľa a zastávkou, do ktorej má byť doručený a zabezpečiť, aby autobusová zásielka bola v určenej zastávke vyzdvihnutá prijímateľom v čase plánovaného príjazdu autobusu. Za prevzatie autobusovej zásielky oprávnenou osobou zodpovedá v plnom rozsahu jej odosielateľ.
6. V prípade neprevzatia autobusovej zásielky na určenej zastávke oprávnenou osobou, je Dopravca oprávnený zásielku uložiť v mieste svojho sídla alebo v mieste na tom určenom a vyzvať odosielateľa na jej vyzdvihnutie v lehote najneskôr do 14 dní odo dňa uloženia zásielky. Ak si odosielateľ v tejto lehote zásielku nevyzdvihne, je Dopravca oprávnený zásielku zlikvidovať.
7. Pre prepravu autobusových zásielok opakujúcich sa za rovnakých podmienok (napr. novín, filmov) môžu sa medzi dopravcom a prepravcom dohodnúť odchýlky od predchádzajúcich ustanovení.

Článok 15.

Osobitné ustanovenie pre medzinárodnú dopravu

1. Pre medzinárodnú dopravu platia ustanovenia predchádzajúcich článkov primerane, pokiaľ v tomto článku nie je stanovené inak.
2. Cestovný lístok si cestujúci môže kúpiť najskôr 60 (90) kalendárnych dní pred dňom začatia prepravy. Cestovný lístok je neprenosný. Podmienky stornovania cestovného lístka zistí cestujúci v predpredajnej kancelárii.
3. Cestujúci musí mať platný cestovný doklad (napr. pas).
4. Pokyny týkajúce sa prezentácie cestujúcich a vybavovania batožín obdrží cestujúci s cestovným lístkom.
5. Príručná batožina sa prepravuje zdarma, ak to neupravuje cestovný poriadok medzinárodnej linky.
6. V medzinárodnej doprave je dovolené prepravovať najviac dva kusy cestovnej batožiny. Tretia a ďalšia batožina sa prevezme na prepravu iba v prípade voľného miesta v batožinovom priestore.
7. Jedna batožina nesmie presahovať váhu 25 kg.
8. Každý kus batožiny musí byť označený menom a adresou cestujúceho.
9. Z prepravy sú vylúčené veci, ktorých preprava do zahraničia podlieha osobitným predpisom.

Článok 16.

Odstúpenie od zmluvy v príležitostnej autobusovej doprave

1. Od zmluvy o preprave osôb v príležitostnej autobusovej doprave je možné odstúpiť, ak je to účastníkmi zmluvy dohodnuté v písomne uzatvorenej zmluve.
2. Dôvody odstúpenia od zmluvy o preprave osôb účastníci zmluvy dohodnú zo zreteľom na konkrétny prípad.
3. Dôvodom odstúpenia od zmluvy na strane dopravcu je vždy zánik platnosti dopravnej licencie.

4. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je účastníkmi dohodnuté inak.
5. Ak nebola zmluva o príležitostnej doprave uzatvorená písomne, je možné od zmluvy odstúpiť v lehote 48 hodín pred dojednaným časom odchodu podľa objednávky bez úhrady, a to iba z dôvodu mimoriadnych okolností, ktoré si zmluvné strany preukážu. Na strane objednávateľa je to napr. náhle ochorenie, úmrtie v rodine a pod. Na strane dopravcu je to napr. dopravná nehoda vozidla a jeho neschopnosť ďalšej prevádzky a odmietnutie náhradného vozidla objednávateľom, neudelenie vstupných víz osádke vozidla, neudelenie dopravného povolenia cudzieho štátu a pod.
6. Ak niektorá zo zmluvných strán odstúpi od zmluvy v lehote kratšej ako 48 hodín je povinná uhradiť druhej strane náklady, ktoré táto preukázateľne vynaložila na plnenie zmluvy.
7. Ak dôjde k odstúpeniu od zmluvy po pristavení vozidla na dohodnuté miesto a v dohodnutom čase alebo z dôvodu, že cestujúci nerešpektovali zákaz prepravy stojacich cestujúcich mimo obec, uhradí objednávateľ dopravcovi všetky náklady dopravcu v súvislosti s plnením zmluvy, vrátane márnej jazdy vozidlom z miesta garážovania na miesto pristavenia a späť.

Článok 17.

Nájdené veci

1. Veci, ktoré sa nájdu po odchode všetkých cestujúcich vo vozidle a opustenú batožinu odovzdá vodič alebo iný člen osádky príslušnému zamestnancovi v sídle dopravcu.
2. Ak je medzi nájdenými vecami občiansky preukaz, identifikačná karta, alebo cestovný pas, dopravca je povinný zabezpečiť jeho bezodkladné odovzdanie najbližšiemu policajnému útvaru oproti potvrdeniu.
3. Osoba, ktorá si nájdené veci vyzdvihne najneskôr do 30 dní po ich nájdení je povinná zaplatiť poplatok za uskladnenie podľa Tarify.
4. Ak si vlastník veci nevyzdvihne ani do 30 dní odo dňa, kedy boli nájdené, dopravca ich komisionálne zničí a založí o tom krátky zápis, prípadne ich odovzdá príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy postupom podľa par. 135, ods. 1 Občianskeho zákonníka.
5. Ak sa o nájdené, už odovzdané veci príslušnému miestnemu orgánu štátnej správy, prípadne komisionálne zničené prihlási osoba, ktorá nepochybne preukáže, že nájdené veci jej patrili, dopravca odporučí osobu na príslušný miestny orgán štátnej správy, prípadne odovzdá zápis o komisionálnom zničení.

Článok 18.

Mimoriadne udalosti počas prepravy

1. Členovia osádky autobusu, sú v prípade dopravnej nehody alebo požiaru autobusu, úrazu alebo náhleho ochorenia cestujúceho alebo inej mimoriadnej udalosti počas prepravy, pri ktorej sú ohrozené životy alebo zdravie cestujúcich, osádky autobusu alebo iných osôb povinní:
 - a) Poskytnúť podľa svojich schopností a možností postihnutej osobe potrebnú prvú pomoc a neodkladne privolať odbornú zdravotnícku pomoc.
 - b) Urobiť vhodné opatrenia, aby mimoriadnou udalosťou nebola ohrozená bezpečnosť cestnej premávky.
 - c) Urobiť potrebné opatrenia na záchranu osôb a majetku ohrozeného mimoriadnou udalosťou.
2. Cestujúcich, ktorých život a zdravie nie je mimoriadnou udalosťou ohrozené, sú povinní pomáhať členom osádky vozidla pri konaní podľa odstavca 1.

Článok 19.

Reklamácie

1. Práva, ktoré má oprávnený z prepravy alebo v súvislosti s prepravou, sa musia uplatniť u dopravcu, inak zanikajú. To neplatí, ak ide o právo na náhradu škody na zdraví alebo na batožinách prepravovaných spoločne s cestujúcim alebo na veciach, ktoré mal pri sebe. Toto právo sa môže uplatniť priamo na súde.

2. Ak sa žiada o vrátenie súm zaplatených dopravcovi, na podanie reklamácie je oprávnený ten, kto sumu zaplatil. V ostatných prípadoch je oprávnený:
 - a) V pravidelnej preprave osôb cestujúci.
 - b) V príležitostnej preprave osôb objednávateľ prepravy.
3. Ak reklamuje ten, kto nie je podľa predchádzajúceho odseku na reklamáciu oprávnený, musí pripojiť písomný súhlas oprávneného cestujúceho prípadne objednávateľa prepravy.
4. Objednávateľa prepravy a dopravcovia môžu podať reklamáciu len písomne. Ak cestujúci uplatňuje právo ústnou reklamáciou, dopravca o nej vyhotoví zápisnicu. V reklamacii musí oprávnený vymedziť svoje požiadavky a stručne ich zdôvodniť. Ďalej musí pripojiť doklady osvedčujúce oprávnenosť jeho nároku a správnosť výšky požadovanej sumy, najmä doklad o zaplatení sumy, vrátenie ktorej sa požaduje, rovnopis vyhotovenej zápisnice.
5. Oprávnený musí uplatniť právo u dopravcu bez zbytočného odkladu najneskoršie do šiestich mesiacov:
 - a) Ak ide o objednávateľa, v príležitostnej preprave osôb, odo dňa, keď bola preprava vykonaná, alebo sa mala vykonať.
 - b) Ak ide o odosielateľa autobusovej zásielky, odo dňa prevzatia zásielky na prepravu, a ak ide o prijímateľa, odo dňa vydania zásielky.
 - c) Od udalosti zakladajúcej právo v ostatných prípadoch.
6. Ak reklamácia nemá náležitosti uvedené v odseku 4., dopravca ihneď vyzve reklamujúceho na jej doplnenie a určí primeranú lehotu, nie kratšiu ako 8 dní. Ak sa reklamácia doplní v určenej lehote, platí, že reklamácia sa riadne podala.

Článok 20.

Záverečné ustanovenie

1. Obsah tohto prepravného poriadku je voči cestujúcim odo dňa jeho zverejnenia a sprístupnenia súčasťou návrhu na uzavretie zmluvy o preprave osôb.
2. Tento prepravný poriadok je účinný dňom 01.04. 2022
3. Všetky zmeny a doplnky prepravného poriadku môžu nadobudnúť účinnosť najskôr dňom ich zverejnenia a sprístupnenia.
4. Ak bude prepravný poriadok podstatne zmenený, alebo podstatne doplnený, dopravca je povinný zabezpečiť jeho zverejnenie a sprístupnenie v úplnom znení.

V Trenčíne, dňa 01.04. 2022

JUDr. Vladimír Zachar
predseda predstavenstva a generálny riaditeľ